

LUME-hanke jatkaa web3-tiedon jakamisen parissa

30.12.2025

Luovat Web3 ajassa -hanke eli LUME edistää luovien alojen toimijoiden valmiuksia toimia web3-ympäristössä. LUME-hanke on Euroopan Unionin osarahoittama (1.1.2024–30.6.2026) ja sitä toteuttavat yhdessä Metropolia Ammattikorkeakoulu, Ammattikorkeakoulu Arcada, Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak), Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK) ja Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SEAMK).

Yhtenä hankeviestinnän ja -toiminnan keinona on LUME-hankkeessa ollut avata ja konkretisoida web3-käsitettä sekä siihen liittyviä erilaisia teknologioita innovaatiohakuisten kokeilujen avulla. Web3, jota on usein kutsuttu internetin seuraavaksi sukupolveksi, perustuu hajautukseen, avoimuuteen ja käyttäjien omistajuuteen (ks. esim. Lehtonen & Aura, 2022). Siinä missä nykyistä Web2-maailmaa hallitsevat suuret keskitetyt alustat, Web3 pyrkii palauttamaan kontrollin takaisin yksittäisille käyttäjille ja sisällöntuottajille.

Web3 luovien alojen käytössä

Web3-ympäristössä tiedot ja toiminnot eivät ole yhden tahon hallussa, vaan ne jakautuvat hajautetusti lohkoketjuihin (Halonen ym., 2023, s. 8–10). Tätä kautta luodaan myös uusia mahdollisuuksia tehokkaampaan, läpinäkyvämpään ja ennen kaikkea suorempaan liiketoimintaan. Käytännön esimerkkeinä voidaan mainita NFT-taide, joka on jo varsin merkittävä osa taidemarkkinoita; NFT-liput, joilla voidaan tarjota eksklusiivisia etuja festivaalikävijöille; metaversumi, jossa esiintyjät, taiteilijat ja kulttuuripalveluita tarjoavat ja tuottavat asiantuntijat voivat luoda immersiivisiä kokemuksia ja tavoittaa globaaleja kohdeyleisöjä.

Syksyn 2025 aikana LUME-hankkeessa on pohdittu web3-teemoja käytännön tasolla: miten hajautetut

järjestelmät ja uudet teknologiat voivat tukea esimerkiksi luovan alan yrittäjien, taiteilijoiden ja kulttuurituottajien työtä. Työpajojen avulla on käsitelty esimerkiksi web3-sovelluksia ja yhteisökonsepteja, metaversumin ja pelimaailmojen hyödyntämistä sekä kumppanuuksien hahmottamista. Lisäksi hankkeessa on työstetty monipuolista oppimateriaalipankkia ja työkirjaa. Hankkeemme toiminta saa tukea myös Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaiseman tuoreen raportin ”Krypton yhteiskunta” (Eriksson ym., 2025) esiin nostamista kysymyksistä. Siinä pohditaan kryptoteknologian ja sen sovellusalueiden vaikutuksia yhteiskuntaan, talouteen ja turvallisuuteen. Raportissa puhutaan kryptoteknologioista taloudellisen arvonluonnin näkökulmasta, mutta myös laajemmasta muutoksesta, jotka haastavat perinteisiä rakenteita ja avaavat uusia liiketoimintamalleja.

Tulevaisuuden näkymiä

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan raportti (Eriksson ym., 2025) tuo esiin digitaalisen omistajuuden ja web3-teknologioiden kasvavan merkityksen. Nämä ilmiöinä voivat muuttaa käsityksiämme luovien alojen toiminnasta, tekijänoikeuksista ja ansaintamalleista. Myös Euroopan komissio kehittää web3-pohjaisia ratkaisuja tekijänoikeuksien hallintaan ja luovan työn suojaamiseen (European Commission, 2025; European Commission, n.d.). Samalla erinäiset web3-katsaukset nostavat esiin trendejä ja ilmiöitä, jotka voivat mullistaa luovien alojen toimintatapoja (ks. esim. Vermaak, 2024). LUME-hankkeen kautta olen oppinut entistä paremmin näkemään, että ennakointi, monialaisen osaamisen kehittäminen ja jopa utopistisilta tuntuvien teknologioiden kokeileminen on edellytys sille, että uusia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää turvallisesti ja kestävästi myös luovilla aloilla. Hanke jatkuu ensi kesäkuuhun saakka ja odotan innolla keväällä julkaistavaa työkirjaa. Se sekä avaa hankematkaamme ja siinä opittuja asioita, mutta myös tarjoaa luovien alojen valmentajille ja opettajille pedagogisia työkaluja. Mikäli kiinnostuit web3-aiheesta, voit tutustua tarkemmin LUME-hankesivuilta löytyviin koulutuksiin, materiaaleihin, digiyhteisöön ja blogiin. **Satu Lautamäki**
yliopettaja, KTT
SEAMK Kirjoittaja työskentelee yliopettajana, opettaen ja ohjaten opinnäytetöitä kulttuurituotannon amk-tutkinto-ohjelmassa sekä yAMK-tutkinto-ohjelmissa sekä suunnitellen ja toteuttaen tki-hankkeita kulttuurituotannossa ja yhteistyössä muiden alojen kanssa. Osaamisalueita ovat mm. luovien alojen kehittäminen, pk-yrittäjyys, kansainvälisyys, palvelumuotoilu sekä monialainen tuotekehitys.

Lähteet

Eriksson, T., Lehtonen, K., Aura, H., Piiroinen, V.-V., Tiainen, O., & Ruckenstein, M. (2025). *Krypton yhteiskunta* (Tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 3/2025). Eduskunta. https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/TuV-3-25-Krypton-yhteiskunta.pdf European Commission. (2025). *European Commission to use Web3 to support European creativity in the digital*

age. https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/sites/spaces/DIGITAL/pages/908525722/European+Commission+to+use+Web3+to+support+European+creativity+in+the+digital+age European Commission. (n.d.). *Blockchain and Web3 strategy – Shaping Europe's digital future*. https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/blockchain-strategy Halonen, K., Hero, L.-M., & Tikkaoja, A. (2023). Kohti Web3-toimintajärjestelmän ansaintapotentiaalin ymmärrystä. Teoksessa K. Halonen & L.-M. Hero (toim.), *Luovat Web3-ajassa: LUME-hankkeen esiselvitys* (s. 7–19). Humanistinen ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/804590/2023%20Taito%20116%20Luovat%20web3-ajassa.pdf?sequence=2&isAllowed=y Lehtonen, K., & Aura, H. (2022). *Web 3.0 ja eteneminen kohti uutta internetiä – mistä on kyse ja mitä se meille tarjoaa?* https://www.sitra.fi/artikkelit/web-3-0-ja-eteneminen-kohti-seuraavan-sukupolven-internetia-mista-on-kyse-ja-mita-se-meille-tarjoaa/ LUME. (n.d.). *Luova työ on siirtymässä uudelle tasolle – oletko mukana? https://lume.humak.fi* Vermaak, W. (2024). *Ten explosive Web3 trends for 2025*. https://magazine.mindplex.ai/post/ten-explosive-web3-trends-for-2025